BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-3027-7/20
Mostar, 26.11.2020. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po žalbi ponuditelja Intitut za građevinarstvo IG d.o.o. Banja Luka, zastupan po punomoćniku Duški Bogojević iz Banja Luke, žalba bez broja od 02.10.2020. godine koja je izjavljena na Tendersku dokumentaciju broj JPCFBIH-77/02.1-9114-U/20-GK od rujna 2020. godine za predmet nabave: *Obilaznica Kiseljak: Revizija glavnog projekta trase-II faza i glavnog projekta tunela (L=cca 600m),* ugovornog tijela JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo, na temelju članka 93. stavak (7), 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14) na sjednici vijeća I održanoj 26.11.2020. godine, donosi

R J E Š E N J E

1. Žalba se usvaja.
2. Poništava se Tenderska dokumentacija broj JPCFBIH-77/02.1-9114-U/20-GK od rujna 2020. godine predmetnog postupka javne nabave zajedno sa Obavijesti o nabavi objavljenoj na Portalu javnih nabava broj: 260-1-2-261-3-300/20 od 24.09.2020. godine, kao i svi ostali akti doneseni u postupku.
3. Usvaja se zahtjev Žalitelja, za nadoknadom troškova postupka na ime sastav žalbe bez broja od 02.10.2020. godine, zastupanog po punomoćniku Duški Bogojević odvjetnici iz Banja Luke, u iznosu od 658,12 KM. Ugovorno tijelo dužno je isplatiti Žalitelju iznos od 658,12 KM u roku od 15 dana od dana prijema ovog Rješenja. U preostalom dijelu zahtjev Žalitelja se odbija kao neosnovan.
4. O povratu sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka ovo tijelo će donijeti posebno rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo, (u daljem tekstu: Ugovorno tijelo), je pokrenulo konkurentski postupak za predmet nabave: *Obilaznica Kiseljak: Revizija glavnog projekta trase-II faza i glavnog projekta tunela (L=cca 600m),* za koju je obavijest o nabavi objavljena na Portalu javnih nabava broj: 260-1-2-261-3-300/20 od 24.09.2020. godine. Žalitelj je izjavio žalbu ugovornom tijelu na Tendersku dokumentaciju broj JPCFBIH-77/02.1-9114-U/20-GK od rujna 2020. godine. Ugovorno tijelo žalbu uz izjašnjenje prosljeđuje ovome tijelu, kod koga je zaprimljena dana 26.10.2020. godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka, izvršena je dana 02.11.2020. godine.

Institut za građevinarstvo IG d.o.o. Banja Luka, zastupan po punomoćniku Duški Bogojević iz Banja Luke (u daljem tekstu; Žalitelj) navodi kako izjavljuje žalbu na Tendersku dokumentaciju broj JPCFBIH-77/02.1-9114-U/20-GK od rujna 2020. godine, koju je preuzeo dana 24.09.2020. godine, Obavijesti o nabavi broj: 260-1 -2-261 3-300/20 od 24.09.2020. godine.

Žalitelj nadalje navodi kako ulaže žalbu na točku 12.4. Tenderske dokumentacije koja glasi:
12.4. Tehnička i profesionalna sposobnost:
12.4.1. Što se tiče tehničke i profesionalne sposobnosti, ponuditelji trebaju ispuniti slijedeće minimalne uvjete a koji se mogu potvrditi sa dokazima iz člana 50. Zakona a to su:

da ima uspješno iskustvo u realizaciji minimalno dva (2) ugovora na reviziji glavnih projekata od kojih je jedan (i) glavni projekat za izgradnju ceste i jedan (1) glavni projekat za izgradnju cestovnog tunela, u posljednje tri godine.

Posljednje tri godine se računa od datuma dostavljanja ponude.
da mogu osigurati projektni tim koga čine.

-odgovorni revident-diplomirani inženjer građevinarstva, sa položenim stručnim ispitom, najmanje 10 godina radnog iskustva na uslugama projektiranja/revizije cesta i uspješnim iskustvom u svojstvu odgovornog projektanta/odgovornog revidenta na minimalno jednom ugovoru za projektiranje/reviziju glavnog projekta izgradnje ceste;

-revident za tunel-diplomirani inženjer građevine, sa položenim stručnim ispitom, najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja/revizije cestovnih tunela i uspješnim iskustvom na projektiranju najmanje jednog glavnog projekta izgradnje cestovnog tunela dužine veće od 500m:

-revident za elektroinstalacije-diplomirani inženjer elektrotehnike, sa položenim stručnim ispitom i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja.

Revident za mašinske instalacije-diplomirani inženjer mašinstva, sa položenim stručnim ispitom i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja;

12.4.2.Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja će se izvršiti na osnovu dokaza:
Podaci o uspješno realiziranim ugovorima na obavljanju usluga revizije glavnih projekata za izgradnju cesta i izgradnju cestovnih tunela, minimalno 2 ugovora koji ispunjavaju zadate kriterij, u posljednje 3(tri) godine ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je ponuditelj registriran, odnosno počeo da radi prije manje od tri godine. Podatke o ugovorima dati prema Prilogu 6a Tenderske dokumentacije. Uz podatke o uspješno realiziranim ugovorima ponuditelj je dužan dostaviti

- *potvrde o urednom izvršenju ugovora a koje obavezno sadrže: naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora i navode o urednom izvršenju ugovora. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije Ugovorno tijelo, važi izjava ponuditelja o uredno izvršenim ugovorima, uz predočenje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde osiguraju;*
- *Izjavu o obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama rukovodnog osoblja koji su angažirani na obavljanju predmetnih usluga, a koji ne moraju biti stalno zaposleni kod ponuditelja i popunjen obrazac projektni tim (prema Prilogu 6b) sa prilozima: CV. potvrda o položenom stručnom ispitu. Za odgovornog revidenta priložiti potvrdu koju je izdao naručitelj usluga o uspješnom iskustvu u svojstvu odgovornog projektanta/odgovornog revidenta na minimalno jednom ugovoru za projektiranje/reviziju glavnog projekta izgradnje ceste. Za revidenta tunela priložiti potvrdu koju je izdao naručitelj usluga o uspješnom iskustvima projektiranju najmanje jednog glavnog projekta*

izgradnje cestovnog tunela dužine veće od 500m. Potvrde obvezno sadrže naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora.

U točki 12.4.1. tenderske dokumentacije Ugovorno tijelo zahtijeva da ponuditelj dokaže da ima uspješno iskustvo u realizaciji minimalno dva (2) ugovora na reviziji glavnih projekata od kojih je jedan (1) glavni projekt za izgradnju ceste i jedan (1) glavni projekat za izgradnju cestovnog tunela, u posljednje tri godine.

Žalitelj smatra da postavljeni uvjet nije u skladu sa točkom 7. stavak 4. alineje a) i b) podtočka 2) Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BIH" broj: 90/14), kojim je propisano:
„(4) Ako Ugovorno tijelo od kandidata/ponuditelja kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti traži popis ugovora, smatra se da je uvjet:
..a) u vezi sa predmetom nabave, odnosno grupom predmeta nabave, ako se traži dokaz o izvršenju istog ili sličnog, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabave, odnosno lot, te
b) srazmjeran predmetu nabave, odnosno lotu, u slijedećim slučajevima:
1) kada se traži dokaz o izvršenju jednog ugovora, ako njegov iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota:
2) kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njihov zbirni iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota."

Prema članku 7. stavak 4. alineja a) Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda Ugovorno tijelo ima ovlaštenje zahtijevati dokaz uspješnoj realizaciji ugovora čiji su karakter kompleksnost isti ili slični kao i predmet nabave. Točkom 12.4.1. Ugovorno tijelo nije ostavilo mogućnost realizacije „sličnih" ugovora, kao što su poslovi projektiranja glavnih projekata ceste, što je u suprotnosti sa citiranim člankom Naputka. U prilog tvrdnjama govore i ostale točke tenderske dokumentacije, konkretno točka 12.4.1. alineja b) gdje Ugovorno tijelo za tražene stručnjake zahtijeva iskustvo na poslovima projektiranja ili revizije za odgovornog revidenta i revidenta za tunele, odnosno isključivo iskustvo na projektiranju za revidenta za elektroinstalacije i revidenta za mašinske instalacije.
Budući da je za stručni kadar dozvoljeno posjedovanje isključivo iskustvo na poslovima projektiranja, ostaje nejasno zbog čega Ugovorno tijelo alternativno i za ponuditelja nije ostavilo mogućnost uspješne realizacije usluga projektiranja glavnih projekata ceste, odnosno tunela.
Prema članku 44. stavak 3. ZJN Ugovorno tijelo je dužno utvrditi minimum kvalifikacijskih uvjeta za ponuditelje i isti ne smiju imati ograničavajući efekat na konkurenciju.

Članak 44. stavak 3. ZJN: *Minimum kvalifikacijskih uvjeta koje Ugovorno tijelo odredi za kandidate/ponuditelje, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabave i u skladu s njim. Postavljeni uvjeti ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.*
Osim navedenog, Žalitelj ukazuje da Ugovorno tijelo u točki 30. tenderske dokumentacije kao uvjet za zaključenje ugovora zahtijeva dostavljanje:
Ovlaštenje Federalnog ministarstva prostornog uređenja (u skladu sa Uredbom o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju Službene Novine

Federacije BiH br.48/09, 75/09,77/12, 74/13. 89/14. 99/14, 53/15 i 101/15) za obavljanje djelatnosti projektiranja cesta i cestovnih objekata i konstrukcija.
Ovlaštenje Federalnog ministarstva prostornog uređenja (u skladu sa Uredbom o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju Službene Novine Federacije BiH br.48/09. 75/09.77/12. 74/13. 89/14. 99/14. 53/15 i 101/15) za obavljanje djelatnosti izrade geotehničkih projekata.
Ukoliko ponuditelj posjeduje i dostavi ugovornom tijelu tražena ovlaštenja koja se inače stječu nakon ispunjavanja uvjeta propisanih člankom 36., a u vezi sa člancima 26. i 27. Uredbe o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju jasno je da isti ispunjava zakonske uvjete za obavljanje poslova koji su predmet nabave.
Shodno navedeno predlaže da se izmijeni točka 12.4.1. a) tenderske dokumentacije na način da se zahtijeva alternativno iskustvo na poslovima projektiranja/revizije glavnih projekata ceste, bez isključivosti zahtijevanja poslova revizije tunela.
Žalitelj nadalje navodi kako u točki 12.4.1. b) tenderske dokumentacije Ugovorno tijelo, a u vezi sa točkom 12.4.2. pod b) tenderske dokumentacije, zahtijeva da ponuditelj dokaže da ima na raspolaganju:
- odgovorni revident-diplomirani inženjer građevinarstva, sa položenim stručnim ispitom, najmanje 10 godina radnog iskustva na uslugama projektiranja/revizije cesta i uspješnim iskustvom u svojstvu odgovornog projektanta/odgovornog revidenta na minimalno jednom ugovoru za projektiranje/reviziju glavnog projekta izgradnje ceste;
- revident za tunel-diplomirani inženjer građevine, sa položenim stručnim ispitom, najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja/revizije cestovnih tunela i uspješnim iskustvom na projektiranju najmanje jednog glavnog projekta izgradnje cestovnog tunela dužine veće od 500m:
- revident za elektroinstalacije-diplomirani inženjerelektrotehnike. sa položenim stručnim ispitom i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja.
-revident za mašinske instalacije-diplomirani inženjer mašinstva. sa položenim stručnim ispitom i najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja.
Za odgovornog revidenta za tunele Ugovorno tijelo zahtijeva da ima najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja/revizije cestovnih tunela i *uspješnim iskustvom na projektiranju najmanje jednog glavnog projekta izgradnje cestovnog tunela dužine veće od 500m.*
Neosnovano je za odgovornog revidenta za tunele zahtijevati isključivo iskustvo na izradi glavnog projekta tunela dužine veće od 500m, budući da se predmet nabave odnosi na poslove revizije. Ugovorno tijelo je jedino moglo alternativno zahtijevati iskustvo na poslovima projektiranja/revizije tunela.
Pri tom apsolutno je neosnovano poslove projektiranja ili revizije vezivati za dužinu tunela, budući da je irelevantno, radi li se revizija tunela dužine 50m, 100m ili 500m. Prilikom revizije revident je dužan da se pridržava Uredbe o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju kontoli i nostrifikaciji investiciono tehničke dokumentacije, što znači da je dužina tunela sa stanovišta profesionalne sposobnosti inženjera irelevantna.
Osim navedenog neosnovano je postavljati strožije uvjete za stručno osoblje u odnosu na samog ponuditelja, što Ugovorno tijelo čini, budući da se za ponuditelja ni ne zahtijeva dužina tunela od minimalno 500m....
Žalitelj predlaže da se točka 12.4.1. alineja b) podtočka 2) izmijeni na način da se alternativno zahtijeva iskustvo na projektiranju ili reviziji jednog glavnog projekta tunela, te da se poduvjet da se radi o tunelu minimalne dužine 500m briše.
Žalitelj nadalje upućuje kako je člankom 3. stav (1) ZJN propisano:

„Ugovorno tijelo dužno je postupati transparentno, da se u postupku javne nabave prema kandidatima/ponuditeljima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabave i njegovom svrhom".
Imajući u vidu navedeno predlaže da se razmotri i uvaži žalba i izmijeni Tenderska dokumentacija za nabavu usluga „Obilaznica Kiseljak: Revizija glavnog projekta trase-11 faza i glavnog projekta tunela (L=cca 600m). Obavještenje o nabavi broj: 260-1-2-261-3-300/20 od 24.09.2020. godine.
Također, zahtijeva da mu se nadoknade troškovi postupka na ime sastavljanja žalbe prema navedenom troškovniku, kao i da se izvrši naknada sredstava na ime nadnade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu koji odredi nadležno tijelo (ukoliko žalba bude predmet postupka pred Uredom za razmatranje žalbi).
Troškovnik (advokatska tarifa AKRS prema označenoj vrijednosti)
far. broj 2- sastav žalbe: 240 bodova \ 2 KM: 480.00 KM
far. broj 2-uvećanje 50% (izjavljivanje pravnog lijeka): 240.00 KM
Tar.broj 12-paušalna nagrada 25%: 180.00 KM
Ukupno bez. PDV-a: 900.00 KM
PDV: 153,00 KM
Ukupno: 1.053.00 KM.

Ugovorno tijelo u svom izjašnjenju navodi kako je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe.
U vezi sa predmetnom žalbom Ugovorno tijelo iznosi da je ista neosnovana, te je u roku od 5 dana od datuma zaprimanja prosljeđuje Uredu za razmatranje žalbi/URŽ-u, sa sljedećim izjašnjenjem na navode žalbe, kao i kompletnom dokumentacijom u vezi s postupkom protiv kojeg je izjavljena žalba.
Ugovorno tijelo navodi kako je žalbeni navod koji se odnosi na točku 12.4.1, tehnička i profesionalna sposobnost ponuditelja, a koji se odnosi na traženo iskustvo u realizaciji minimalno dva ugovora na uslugama *revizije glavnih projekata od kojih je jedan revizija glavnog projekta za izgradnju ceste i jedan revizija glavnog projekta za izgradnju cestovnog tunela u posljednje tri godine,* neosnovan, te ističe kako iskustvo na izradi projekta nije slično iskustvo na reviziji projekta. Kod projektiranja usluga se odnosi na izradu projekta i rezultat je projektna dokumentacija. Kod revizije projekta je kontrola - pregled projekta i rezultat je izvještaj o reviziji. Obzirom da se radi o reviziji projekata izgradnje ceste i izgradnje tunela, neophodno je iskustvo na uslugama revizije projekta, da bi se bili sigurni da će se dobiti kvalitetna revizija projekta. Dakle, insistiranje na snižavanju kriterija, iz ranijeg iskustva, dovodi do problema u smislu nemogućnosti ponuditelja da adekvatno odgovori zahtjevima usluge revizije izrade glavnog projekta, što rezultira isporučenim nekvalitetnim dokumentima, čime se nanosi šteta ugovornom tijelu, odnosno se u tom slučaju raspoloživa sredstva ne koriste na najbolji način.

Žalbeni navod koji se odnosi na zahtjev za posjedovanje licenci/ovlaštenja kao uvjet za potpisivanje ugovora nije osnovan, jer posjedovanje navedenih ovlaštenja/licenci, je neophodno za pribavljanje potrebne dokumentacije kod izvođenja radova. Posjedovanje ovlaštenja nije kvalifikacioni kriterij, nego uvjet za potpisivanje ugovora i posjedovanje licence/ovlaštenja ne podrazumijeva da je ponuditelj kvalificiran za konkretnu nabavu.
Žalbeni navod koji se odnosi na zahtjev da odgovorni revident mora imati iskustvo na reviziji/projektiranju jednog cestovnog tunela dužine veće od 500 metara je postavljen u skladu

sa smjernicama za projektiranje tunela. Naime, projekat tunela dužine veće od 500 metara mora ispunjavati posebne propise, specifične tehničke uvjete/zahtjeve (ventilacija, rasvjeta...), koji nisu isti sa uvjetima koji se odnose na tunele manje dužine, te se isti tehnički zahtjevi odnose i na reviziju projekta tunela.

Dakle da bi se uradio kvalitetna revizija projekta tunela dužine cca 600 m, što je predmet nabave, neophodno je da odgovorni revident ima iskustvo na reviziji projekta tunela dužine veće od 500 metara, kako bi poznavao sve propisane zahtjeve za izradu glavnog projekta tunela navedene dužine, te kako bi dokazao iskustvo u rješavanju specifičnih problema i primijeni postupaka i radnji, koji proizlaze iz zahtjeva koji se primjenjuje na tunele dužine preko 500 metara, a nisu primjenjivi na kraće tunele.
Ugovorno tijelo napominje da tunelogradnja pripada specifičnoj oblasti u području niskogradnje, te uvjeti postavljeni u tenderskoj dokumentaciji su minimalni u odnosu na predmet nabave i srazmjerni istom. Tehničko, organizacijsko znanje i veliko iskustvo u ovoj oblasti osigurava izradu kvalitetnog projekta na bazi kojeg će se izvoditi predmetne usluge.
Dakle, Ugovorno tijelo je u skladu sa člankom 44. stavak 3. Zakona o javnim nabavama utvrdilo minimum kvalifikacijski uvjeta, bez ograničavajućeg efekta na ponuditelje, jer se u ovom postupku javne nabave radi o zahtjevnim uslugama revizije glavnog projekta trase i glavnog projekta tunela, te postavljeni uvjeti osiguravaju da će dobiti revidenta koji može kvalitetno revidirati traženi projekat.
Iz navedenog se može zaključiti da Ugovorno tijelo nijednom svojom radnjom nije povrijedilo načela članka 3. ZJN-a, a niti članka 44. stavak 3. Zakona o javnim nabavama, da je osiguralo aktivnu i pravičnu konkurenciju u skladu sa predmetom nabave, kako bi postigao najbolji odnos uloženog i dobivenog. Jasno i precizno su određeni minimalni kvalifikacijski uvjeti koji su srazmjerni predmetu nabave i nemaju ograničavajući karakter na konkurenciju.
Obzirom na izloženo prijedlog je d·· URŽ nakon provedenog postupka predmetnu žalbu u skladu sa člankom 111. stavak (1) točka c) ZJN, odbije kao neosnovanu.

U skladu s člankom 94. stavak 3. Zakona o javnim nabavama Žalitelj je aktom broj JN2-03-07-1-3027-4/20 od 28.10.2020. godine obaviješten o izjašnjenju Ugovornog tijela, te mu je omogućeno da se očituje o istom. Žalitelj se aktom broj DO-IGBL-IN-OS-4081/20 od 02.11.2020. godine očitovao na izjašnjenje Ugovornog tijela u kojem navodi sljedeće:
U pogledu prvog žalbenog navoda koji se odnosi na uvjet prema kome ponuditelji moraju imati:

a) da ima uspješno iskustvo u realizaciji minimalno dva (2) ugovora na reviziji glavnih projekata od kojih je jedan (1) glavni projekat za izgradnju ceste i jedan (1) glavni projekat za izgradnju cestovnog tunela, u posljednje tri godine, u dijelu da je isti u suprotnosti sa člankom 7. stavak 4. alineje a) i b) podtočka 2) Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, kojim je propisano:

»kada se traži dokaz o izvršenju više ugovora, ako njihov zbirni iznos nije viši od procijenjene vrijednosti nabave, odnosno od procijenjene vrijednosti pojedinog lota»

Ugovorno tijelo ne daje obrazloženje već ističe da je predmet nabave revizija projekta trase i tunela te da je postavljeni uvjet iz tog razloga.
Ugovorno tijelo zanemaruje činjenicu da prema spomenutom članku Naputka Ugovorno tijelo ima ovlaštenje zahtijevati dokaz o realizaciji „više" ugovora pri čemu nema ovlaštenje da broj ugovora ograničava na dva budući da se na taj način isključuje sudjelovanje ponuditeljima koji imaju više ugovora da sudjeluju u postupku.

Ugovorno tijelo navodi da predmet nabave podrazumijeva reviziju trase i tunela, međutim Žalitelj ističe da kada je u pitanju revident za tunel u izjašnjenju Ugovorno tijelo pogrešno navodi uvjet iz tenderske dokumentacije navodeći da je neophodno da isti posjeduje iskustvo na reviziji projekta tunela dužine veće od 500m. Međutim Ugovorno tijelo za revidenta za tunele ne zahtijeva iskustvo na poslovima revizije tunela dužine preko 500m na izradi projektiranju najmanje jednog glavnog projekta izgradnje cestovnog tunela dužine veće od 500m.
-revident za tunel-diplomirani inženjer građevine, sa položenim stručnim ispitom, najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja/revizije cestovnih tunela i uspješnim iskustvom na projektiranju najmanje jednog glavnog projekta izgradnje cestovnog tunela dužine veće od 500m;
Također, i u točki 12.4.2. pod b) TD Ugovorno tijelo navodi da se za revidenta za tunele treba dostaviti:
Za revidenta tunela priložiti potvrdu koju je izdao naručitelj usluga o uspješnom iskustvu na projektiranju najmanje jednog glavnog projekta izgradnje cestovnog tunela dužine veće od 500m.
U pogledu zahtijevane dužine tunela 500m, za revidenta za tunele Ugovorno tijelo ne daje stručno i argumentirano obrazloženje, već samo navodi da je to potrebno. Međutim, Ugovorno tijelo je bilo dužno precizno navesti zbog čega revident koji ima iskustvo na projektiranju tunela dužine npr. 300m (ukoliko već traži iskustvo na projektiranju) ne može uspješno realizirati predmet nabave.
U prilog žalbenim navodima govori i činjenica da Ugovorno tijelo za revidenta za elektroinstalacije i revidenta za mašinske instalacije ne zahtijeva iskustvo na poslovima revizije već na poslovima projektiranja.
Sad se postavlja pitanje kako je moguće da Ugovorno tijelo u izjašnjenju navodi da iskstvo na izradi projekta nije slično iskustvu na reviziji projekta, osporavajući žalbene navode koji se odnose na točku 12.4.1. pod a) TD, dok za stručni kadar-odgovornog revidenta za elektroinstalacije i mašinske instalacije uopće ne zahtijeva iskustvo na poslovima revizije, već isključivo iskustvo na projektiranju.
Dakle Ugovorno tijelo je i za osobe moralo ostaviti mogućnost revizije projektne dokumentacije i to:

- za revidenta za tunele- revizija jednog projekta tunela (ili alternativno revizija/projektiranje),
- za revidenta za elektroinstalacije -iskustvo na poslovima revizije (ili alternativno revizija/projektiranje),
- za revidenta za mašinske instalacije -iskustvo na poslovima revizije (ili alternativno revizija/projektiranje), a ne zahtijevati isključivo projektiranje.

Sukladno članku 109. Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo je utvrdilo da je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je djelomično osnovana.

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi temeljem pregleda dostavljenog materijala, odnosno predmetne tenderske dokumentacije, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak. Utvrđeno je da su žalbeni navodi Žalitelja djelomično osnovani, te da se žalba usvaja.
Prvi žalbeni navod Žalitelja odnosi se na, nezakonit uvjet u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti propisan u točki 12.4. Tenderske dokumentacije kojom se traži da ponuditelj ima

uspješno iskustvo u realizaciji minimalno dva (2) ugovora na reviziji glavnih projekata od kojih je jedan (1) glavni projekat za izgradnju ceste i jedan (1) glavni projekat za izgradnju cestovnog tunela, u posljednje tri godine.

Žalitelj smatra da postavljeni uvjet nije u skladu s odredbama Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, kojim je u čl. 7. propisano:

(4) Ako Ugovorno tijelo od kandidata/ponuditelja kao dokaz tehničke i profesionalne sposobnosti traži popis ugovora, smatra se da je uvjet u vezi sa predmetom nabave ako se traži dokaz **o izvršenju istog ili sličnog**, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabave.

Žalitelj ističe kako točkom 2.4.1. nije ostavljena mogućnost realizacije „sličnih" ugovora, kao što su poslovi projektiranja glavnih projekata ceste, što je u suprotnosti s ovom odredbom. Žalitelj ovo dovodi u vezu s daljim odredbama tenderske dokumentacije, konkretno točka 12.4.1. alineja b) gdje Ugovorno tijelo za tražene stručnjake zahtijeva iskustvo na poslovima projektiranja ili revizije za odgovornog revidenta i revidenta za tunele, odnosno isključivo iskustvo na projektiranju za revidenta za elektroinstalacije i revidenta za mašinske instalacije.

Budući da je za stručni kadar dozvoljeno posjedovanje isključivo iskustvo na poslovima projektiranja, ostaje nejasno zbog čega Ugovorno tijelo alternativno i za ponuditelja nije ostavilo mogućnost uspješne realizacije usluga projektiranja glavnih projekata ceste, odnosno tunela. Žalitelj ovo također dovodi u vezu s odredbom točke 30. tenderske dokumentacije gdje se kao uvjet za zaključenje ugovora zahtijeva dostavljanje Ovlaštenja Federalnog ministarstva prostornog uređenja za obavljanje djelatnosti projektiranja cesta i cestovnih objekata i konstrukcija, prema Uredbi o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju te navodi da je jasno da isti ispunjava zakonske uvjete za obavljanje poslova koji su predmet nabave.

U svome izjašnjenju Ugovorno tijelo navodi da iskustvo na izradi projekta nije slično iskustvo na reviziji projekta, jer se kod projektiranja usluga odnosi na izradu projekta i rezultat je projektna dokumentacija, a kod revizije projekta je kontrola - pregled projekta i rezultat je izvještaj o reviziji. Obzirom da se radi o reviziji projekata izgradnje ceste i izgradnje tunela, neophodno je iskustvo na uslugama revizije projekta, kako bi Ugovorno tijelo bilo sigurno da će dobiti kvalitetnu reviziju projekta. Dakle, insistiranje na snižavanju kriterija, iz ranijeg iskustva, dovodi do problema u smislu nemogućnosti ponuditelja da adekvatno odgovori zahtjevima usluge revizije izrade glavnog projekta, što rezultira isporučenim nekvalitetnim dokumentima, čime se nanosi šteta ugovornom tijelu, odnosno se u tom slučaju raspoloživa sredstva ne koriste na najbolji način.

U povodu ovog žalbenog navoda ovo tijelo ukazuje da ovaj uvjet treba dovesti u vezu sa člankom 44. st. (3) Zakona o javnim nabavama kojim je propisano da minimum kvalifikacijskih uvjeta koje ugovorno tijelo odredi za kandidate/ponuditelje, kao i dokumenti koji su im potrebni za dokazivanje toga, **obvezno trebaju biti razmjerni predmetu javne nabave i sukladni s njim...** Postavljeni uvjeti ne smiju biti ograničavajući za konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.

Nadalje, člankom 7. Naputka za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda propisano je da se smatra da je ovaj uvjet u vezi sa predmetom nabave ako se traži dokaz **o izvršenju istog ili sličnog**, odnosno istih ili sličnih ugovora kao što je predmet nabave, te je jasno da se načelno može zahtijevati, bilo isti, ili sličan ugovor, budući da je upotrijebljen izraz „ili". Međutim, ukoliko se traži isti ugovor, potrebno je utvrditi, je li stvarno potreban, odnosno isti dovesti u vezu sa člankom 44. stavak (3) i utvrditi je li u skladu s predmetom nabave. Naime, u načelu

mogu postojati specifične usluge, radovi ili robe za koje je potrebno baš takvo iskustvo, međutim, to se u svakom konkretnom slučaju mora opravdati temeljem članka 44. Zakona i stvarnih okolnosti svakog konkretnog predmeta nabave.

U konkretnom slučaju radi se o reviziji projekta tunela, gdje Ugovorno tijelo zahtijeva uspješno iskustvo upravo na reviziji projekta tunela, pri čemu očito ne priznaje uspješno iskustvo na izradi projekata. Time se postavlja logično pitanje zna li vršiti revizije projekta tunela onaj tko nema iskustvo u takvoj reviziji, ali ima iskustvo izradi projekata. Stoga je ovo tijelo prednji uvjet promatralo u odnosu na odredbu članka 44. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, dovodeći ga u vezu s daljnjim uvjetima u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, odnosno uvjeta u pogledu osoblja odgovornog za izvršenje konkretne usluge, a isto u vezu dovodi i Žalitelj. Ovo tijelo je utvrdilo kako Ugovorno tijelo na kontradiktoran način propisuje kao uvjete u pogledu uspješno izvršenog ugovora, tako i uvjete u pogledu ključnog osoblja, gdje za neko osoblje traži iskustvo na reviziji projekta, a za neko traži iskustvo na projektiranju. Naime, od ponuditelja kao pravne osobe traži se iskustvo na reviziji projekta tunela, a za osoblje koje će neposredno biti odgovorno za izvršenje usluga ne zahtijeva da moraju imati iskustvo na reviziji nego na projektiranju. Naime, traži se *odgovorni revident-diplomirani inženjer građevinarstva, sa položenim stručnim ispitom, najmanje 10 godina radnog iskustva na uslugama* ***projektiranja/revizije cesta, te revident za*** *tunel-diplomirani inženjer građevine, sa položenim stručnim ispitom, najmanje pet (5) godina radnog iskustva na uslugama projektiranja/revizije cestovnih tunela*
Time Ugovorno tijelo posredno priznaje da mu je za neko osoblje dovoljno iskustvo na projektiranju ili reviziji, i to ne samo tunela nego i cesta, a za ponuditelja kao pravnu osobu iskustvo na projektiranju mu nije dovoljno, što je očito kontradiktorno jedno s drugim.
Time se zbog kontradikcija dovodi u pitanje kako zahtjev u pogledu samog iskustva na reviziji, tak[illegible] i samih uvjeta u pogledu ključnog osoblja, te samim time i navodi Ugovornog tijela d[illegible] revizija projekta i projektiranje nisu isto. U tome ovo tijelo vidi povredu članka 44. stavak 3. Zakona o javnim nabavama, jer nije jasna veza ovih uvjeta sa konkretnim predmetom nabave, a ovaj žalbeni navod se time smatra **osnovanim.**
Međutim, dio navoda kojim smatra, da time što je propisan uvjet u pogledu ovlaštenja Federalnog ministarstva prostornog uređenja za obavljanje djelatnosti projektiranja cesta i cestovnih objekata i konstrukcija, prema Uredbi o uređenju gradilišta, obaveznoj dokumentaciji na gradilištu i sudionicima u građenju, smatrajući da su drugi uvjeti nepotrebni, nije osnovan. Naime, pored uvjeta u pogledu ovlaštenja Ugovorno tijelo je ovlašteno zahtijevati i druge uvjete prema članku 48. i 50. Zakona o javnim nabavama, pod uvjetom da su opravdani odnosno da imaju stvarnu vezu s predmetom ugovora.
Žalitelj dalje osporava uvjet i u pogledu broja ugovora koji se traži (dva ugovora) i smatra da Ugovorno tijelo nema ovlaštenje da broj ugovora ograničava na dva budući da se na taj način isključuje sudjelovanje ponuditeljima koji imaju više ugovora da sudjeluju u postupku.
Ovaj navod je neosnovan iz sljedećih razloga, jer je člankom 7. Naputka propisano da se uvjet smatra razmjernim ukoliko se traži jedan ugovor, da ne prelazi procijenjenu vrijednost nabave, a kad se traži više ugovora, njihov zbir vrijednosti ne smije prijeći procijenjenu vrijednost nabave. Iz prednjeg je jasno da je Ugovorno tijelo ovlašteno tražiti jedan, dva ili više ugovora, a razmjernost se veže za procijenjenu vrijednost.
Pored uvjeta u pogledu vrste ugovora i uvjeta u pogledu ključnog osoblja, Žalitelj dalje osporava i zahtjev u pogledu dužine tunela koji se projektirao, te navodi da je apsolutno neosnovano poslove ugovora vezivati za dužinu tunela, budući da je irelevantno, radi li se revizija tunela

dužine 50m, 100m ili 500m. Prilikom revizije revident je dužan da se pridržava Uredbe o vrsti, sadržaju, označavanju i čuvanju kontroli i nostrifikaciji investicijsko tehničke dokumentacije, što znači da je dužina tunela sa stajališta profesionalne sposobnosti inženjera irelevantna.
Osim navedenog neosnovano je postavljati strožije uvjete za stručno osoblje u odnosu na samog ponuditelja, što Ugovorno tijelo čini, budući da se za ponuditelja ni ne zahtijeva dužina tunela od minimalno 500m....

U svome izjašnjenju Ugovorno tijelo navodi da je ovaj uvjet postavljen u skladu sa smjernicama za projektiranje tunela. Naime, projekt tunela dužine veće od 500 metara mora ispunjavati posebne propise, specifične tehničke uvjete/zahtjeve (ventilacija, rasvjeta...), koji nisu isti sa uvjetima koji se odnose na tunele manje dužine, te se isti tehnički zahtjevi odnose i na reviziju projekta tunela.
Dakle da bi se uradila kvalitetna revizija projekta tunela dužine cca 600 m, što je predmet nabave, neophodno je da odgovorni revident ima iskustvo na reviziji projekta tunela dužine veće od 500 metara, kako bi poznavao sve propisane zahtjeve za izradu glavnog projekta tunela navedene dužine, te kako bi dokazao iskustvo u rješavanju specifičnih problema i primjeni postupaka i radnji, koji proizlaze iz zahtjeva koji se primjenjuje na tunele dužine preko 500 metara, a nisu primjenjivi na kraće tunele, te napominje da tunelogradnja pripada specifičnoj oblasti u području niskogradnje, te uvjeti postavljeni u tenderskoj dokumentaciji su minimalni u odnosu na predmet nabave i srazmjerni istom. Tehničko, organizacijsko znanje i veliko iskustvo u ovoj oblasti osigurava izradu kvalitetnog projekta na bazi kojeg će se izvoditi predmetne usluge.

Ovo tijelo upućuje kako je Ugovorno tijelo ovaj uvjet postavilo u skladu sa smjernicama za projektiranje tunela, ali nije u skladu s člankom 102. ZJN, dostavilo niti uputilo na točne odredbe smjernice za projektiranje tunela, prema kojima bi se moglo zaključiti da revizija projekta tunela dužine cc · 500 m, zahtijeva da odgovorni revident ima iskustvo na reviziji projekta tunela dužine veće od 500 metara, te kojim propisom je propisano da odgovorni revident mora poznavati sve propisane zahtjeve za izradu glavnog projekta tunela navedene dužine, te kako bi dokazao iskustvo u rješavanju specifičnih problema i primjeni postupaka i radnji, koji proizlaze iz zahtjeva koji se primjenjuje na tunele dužine preko 500 metara, a nisu primjenjivi na kraće tunele.
Činjenica da projekt tunela dužine veće od 500 metara mora ispunjavati posebne propise, specifične tehničke uvjete/zahtjeve (ventilacija, rasvjeta...), a koji nisu isti sa uvjetima koji se odnose na tunele manje dužine, znači da Ugovorno tijelo mora u tenderskoj dokumentaciji jasno propisati zahtjeve u pogledu uvjeta i zahtjeva koje mora ispuniti odgovorni revident u pogledu iskustva na reviziji projekta tunela dužine veće od 500 metara.
Slijedom navedenog i ovaj žalbeni navod se smatra **osnovanim.**
Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno i obuhvaćajući nejasnoće i propuste u pripremi predmetne tenderske dokumentacije, ovo tijelo odlučilo je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Žalitelj je istaknuo zahtjev za troškove sastava žalbe po odvjetniku u ukupnom iznosu od: 1.053.00 KM.
S obzirom na utvrđenu osnovanost žalbe, ovo tijelo usvaja zahtjev Žalitelja za naknadu troškova sastava predmetne žalbe po imenovanom punomoćniku/odvjetniku, u ukupnom iznosu od 658,12 KM (primjenom Tar.br.3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Službeni glasnik RS“ br.68/05) - sastav žalbe u upravnom postupku u iznosu od 450,00 KM; paušal u

iznosu od 112,50 KM shodno Tar.br.12. Tarife; uz pripadajući iznos PDV-a od 95,50 KM), dok se u preostalom dijelu zahtjev odbija kao neosnovan.
Ovo tijelo odlučilo je u skladu sa stavom Suda BiH iznesenim u Presudi broj S1 3 U 023495 16 U od 16.3.2018. godine, a potvrđenim u Presudi apelacijskog upravnog vijeća Suda BiH broj S1 3 U 023495 18 Uvp.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM izvršit će se na osnovu posebnog rješenja ovog tijela, a u skladu sa člankom 108. stavak (7) Zakona o javnim nabavama i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. Zakona o javnim nabavama.

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, sukladno članku 97. stavak (3), članku 104. i 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama, ovo tijelo riješilo je žalbu, kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr.Slaviša Bjelogrlić

Dostaviti:
- Intitut za građevinarstvo IG d.o.o. Banja Luka, zastupan po punomoćniku Duški Bogojević iz Banja Luke
- JP Ceste FBiH d.o.o. Kiseljak
- *evidencija*
- *a/a*